

MS Excel

Příklad:

V experimentu byla ověřována účinnost 3 přípravků (A, B, C) na zvyšování hladiny Mg v krevním séru laboratorních králíků. Do pokusu byly zařazeny 4 skupiny zvířat (Kontrola, A, B, C), u nichž byly získány tyto hodnoty Mg v krevním séru (v mmol.l⁻¹):

K	A	B	C
1,05	0,91	0,97	1,01
0,69	0,79	0,99	0,96
0,85	0,82	1,24	0,95
0,78	1,03	1,17	0,90
0,82	0,82	0,87	0,99
1,01	0,93	1,2	1,1
0,91	0,9	0,97	0,98
0,88	0,87	0,96	0,9
0,9	0,89	0,99	0,95
0,85	0,93	0,95	0,86

Statisticky vyhodnoťte rozdíly v účinnosti mezi přípravky A, B, C vzhledem ke kontrole a graficky znázorněte porovnání jednotlivých skupin.

1. Zápis údajů do tabulky:

	A	B	C	D	E
1	Hladina Mg v krevním séru [mmol.l⁻¹]				
2	Číslo zv.	Kontrola	Přípravek A	Přípravek B	Přípravek C
3	1	1.05	0.91	0.97	1.01
4	2	0.69	0.79	0.99	0.96
5	3	0.85	0.82	1.24	0.95
6	4	0.78	1.03	1.17	0.9
7	5	0.82	0.82	0.87	0.99
8	6	1.01	0.93	1.2	1.1
9	7	0.91	0.9	0.97	0.98
10	8	0.88	0.87	0.96	0.9
11	9	0.9	0.89	0.99	0.95
12	10	0.85	0.93	0.95	0.86
13	Průměr	0.874	0.889	1.031	0.96
14	SD	0.1045	0.0695	0.1247	0.0673
15	SEM	0.0330	0.0220	0.0394	0.0213
16					
17	F-test		0.240593336	0.606989497	0.206639762
18	t-test		0.709857769	0.006859358	0.042101425

2. Buňka B13: vložit statistickou funkci **PRŮMĚR** (B3:B12)
 Buňka B14: vložit statistickou funkci **SMODCH.VÝBĚR** (B3:B12)
 Buňka B15: vytvořit vzorec pro výpočet SEM = $SD/\sqrt{n}$
3. Zkopírovat označené buňky B13, B14, B15 do sloupců C, D, E (tažením myši za pravý dolní roh označených buněk).
4. Buňka C17 (D17, E17): vložit statistickou funkci **F-test:** v dialogu zadat **Maticel** (příp.Pole1-podle verze MS Excel): buňky B3:B12; **Maticel2** (Pole2): buňky C3:C12.
2. Buňka C18 (D18, E18: vložit statistickou funkci **t-test: Maticel1**(Pole1): B3:B12; **Maticel2**(Pole2): C3:C12, **Chvosty**(Strany): 2 – oboustranný test, **Typ:** 2 - dva výběry se shodným rozptylem (podle výsledku předchozího F-testu)).
3. **Tvorba grafu:** označit buňky B2:E2 a B13:E13, potom menu **Vložení: Sloupcový graf – Dvojměrný sloupcový**. V pravém horním rohu grafu křížkem přidat **Prvky grafu –** zatrhnout a doplnit **Název grafu** a **Názvy os**, dále přes pravé tlačítko myši v menu **Formát** je možno změnit barvy sloupců, pozadí grafu ap.
4. V hotovém grafu doplnit **chybové úsečky** u sloupců: pro chybové úsečky použít vypočtené hodnoty SEM: Po označení všech sloupců v grafu, v pravém horním rohu křížkem přidat **Prvky grafu** - vybrat **Chybové úsečky – Další možnosti chybových úseček**. V dialogu označit **Obojí** a **Vlastní – Zadat hodnotu:** do pole **Kladná chybová hodnota** i **Záporná chyb.hodnota** - zadat hodnoty SEM označením buněk B15 až E15).

